

คติความเชื่อในโฉลกอีสาน : ลักษณะผู้ชายผู้หญิงกับการเลือกคู่ครอง

Beliefs in physiognomy of I-san people: The Characteristics of men and women for mate selection

สุมาลี พลขุนทรัพย์ (Sumalee Phonkhunsap)

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งศึกษาคติความเชื่อในเรื่องการดูโฉลก รูปลักษณะที่ดีหรือไม่ดีของชาวอีสานผ่านวรรณกรรม โดยศึกษาจากวรรณกรรมอีสานเรื่อง ตำราโฉลกชายดีและชั่ว โฉลกหญิงดีและชั่ว ทำวกำพ้อคำสอน และขูลุนางอ้าว

ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการเลือกคู่ครองของชาวอีสานนอกจากจะพิจารณาที่พฤติกรรมแล้ว ยังให้ความสำคัญเกี่ยวกับความเชื่อเรื่อง “โฉลก” หรือ “นรลักษณ์” วรรณกรรมอีสานชี้แนะให้ชายและหญิงใช้วิจารณญาณเลือกคู่ครองที่มีคุณลักษณะดีมาเป็นคู่ชีวิตเพื่อนำเอาความเจริญรุ่งเรืองมาสู่ครอบครัว คตินิยมของชาวอีสานจากวรรณกรรมเรื่อง โฉลกชายดีและชั่วโฉลกหญิงดีและชั่ว ทำวกำพ้อคำสอน และขูลุนางอ้าวนี้ เมื่อนำมาเชื่อมโยงเข้ากับรูปสมบัติของผู้ชายและผู้หญิงที่วิเสท่อนให้เห็นผ่านวรรณกรรมอีสาน พบว่าผู้ชายและผู้หญิงที่มีลักษณะตามโฉลกดีนั้น จะมีผมดำเงา ตาคม คิ้วโก่ง ผิวเกลี้ยงนวลเนียน ริมฝีปากงาม รูปร่างสมส่วน ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวเป็นขนบการพรรณนารูปโฉมของตัวละครในวรรณกรรมไทย แต่สิ่งหนึ่งที่ทำให้วรรณกรรมอีสานโดดเด่น คือ มีความเชื่อเรื่องโฉลกตามคตินิยมของท้องถิ่นที่ว่า ผู้ชายและผู้หญิงที่มีโฉลกดี ถึงแม้จะไม่ใช่ว่ามีรูปโฉมงาม ก็ควรเลือกมาเป็นคู่ครอง เพราะเป็นผู้มีบุญ ส่วนผู้ชายและผู้หญิงที่มีรูปร่างหน้าตาสวยงามแต่ไม่ใช่ผู้มีโฉลกดี ก็ไม่ควรเลือกมาเป็นคู่ครอง

คำสำคัญ: โฉลก คตินิยม วรรณกรรมอีสาน

ERROR: invalidrestore
OFFENDING COMMAND: restore

STACK:

-savelevel-
-savelevel-
-savelevel-